# Latweeschu Awises.

92. gada gahjums. ○ Isnahk Jelgawâ 7 reises nedeklâ, ari swehtdeenâs.

| Maksâ: | Maksâ pa pastu pesûtot: | Maksâ uf ahrsemem: | Sludinajumi maksâ: par sihku rakstu rind. 10 k., 1. pusê un tekstâ 30 k. | Redakzija un ekspedizija |
|---|---|---|---|---|
| Ekspedizijâ sanemot | par 1 gadu . . 3 rub. — kap. | par 1 gadu . . 10 rub. — kap. | Adreses mainas maksâ 10 kap. | Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 47. |
| par 1 gadu . . 2 rub. 20 kap. | par 1/2 gadu . . 1 „ 60 „ | par 1/2 gadu . . 5 „ 80 „ | Numurs maksâ 1 kap. | Pasta kastite Nr. 17. |
| par 1/2 gadu . . 1 „ 20 „ | par 1 mehnesî . . — „ 35 „ | par 1/4 gadu . . 3 „ 50 „ | | Kantoris: Rigâ, Wakru eelâ 30. |
| par 1/4 gadu . . — „ 60 „ | | par 1 mehnesî . — „ 80 „ | | Tel. 8260. Pasta kastite 286. |

**Nr. 198.** **Otrdeen, 30. julijâ.** **1913.**


**Swarigakais no saturа:**


Apskats uf otro Balkanu karu.
Lopkopibas pahrraugu kursi Tukumâ.
Galigs meera lihgums parakstits.
Balkani.


## Atskats uf otro Balkanu karu.

Pehz daschàm masakàm preekschpulka sadursmem ihstee kara darbi eesahkàs naktî no 16. uf 17. juniju. Bulgari minetâ nakti, eepreeksch sagatawojuschees, peepeschi usbruka serbeem uf wisas frontes gar Bregalnizas upi un tapat ari greekeem gar wisu fronti no Gewgelas sahkot uf austrumu pusi. Pirmâ usbrukumâ bulgareem pret pahrsteigteem pretineekeem bij masi panahkumi un sewischki serbu preekschpulki tika atspeesti atpakal no Bregalnizas, bet tad serbeem un greekeem peenahza pastiprinajumi. Eesahkàs niknas asinainas zihnas uf wisas frontes, tepat 200 werstu gorumâ, un bulgari tika sweesti atpakal. 18. junijâ greeki pehz niknas, asinainas nakts zihnas atbrunoja bulgara garnisonu Solonikos. Greeki tad pastahwigâ usbrukumâ sahka eet uf preekschu, eenehma Gewgeli un sakahwa bulgarus asinainâ kaujâ pee Kilkischas. Serbu kreisais spahrns aisspeedàs lihdſ Kotschanai, bet labajam spahrnam turpretim bij jaistur nikni bulgaru usbrukumi pee Kriwolakas, kur zeeta leelus saudejumus sewischki Timokas diwisija. 24. junijâ notika leela kauja pee Kotschanas, kur bulgari tika sakauti un 25. junijâ serbi eenehma Istibu. Serbi pehz tam neapturami dewàs uf preekschu un jau 26. junijâ eenehma Radowischtu un greeki taî pat deenâ Strumizu, pee kam starp schàm pilsehtinam serbu un greeku armijas saweenojàs jeb ar saweem spahrneem sastapàs. Pehz tam uf schi kara lauka serbi un greeki pastahwigàs kaujàs dewàs uf preekschu.

Ari gar wezàs jeb ihstàs Serbijas robescham bulgari bij usstahdijuschi stipru kara spehku un eebruka no sahkuma Serbijâ, kur serbi gar robeschu bij usstahdijuschi masak stipru kara spehku, wiswairak reserwistus un semes sargus. Bet ari sche bulgari drihſ pasaudeja kaujas lauku un tika atspeesti atpakal un serbi pehdigi jau eesahka bombardet Widinu.

Ar to bulgaru nelaime wehl nebeidsàs. Jau 2 deenas preeksch kara sahkuma Rumanija paskaidroja, ka kara gadijumâ rihkosees pehz wajadsibas. 20. junijâ Rumanija paslubinaja mobilisaziju, nobeidsa to 29. junijâ un rumanu kara spehks pahrgahja minetâ deenâ par bulgaru robeschu. 30. junijâ ari turku armija no Tschataldschas sahka dotees uf Adrianopoli, eegahja 8. julijâ Lileburgâ un Kirkilisâ un tad Adrianopolê. Pret rumaneem un turkeem bulgari nemaſ nepretojàs, jo wiſs winu kara spehks bij nosuhtits pret serbeem un greekeem.

Tahdos kritskos apstahkkos Bulgarija jau 29. junijâ greesàs ar luhgumu pehz palihdsibas pee leelwalstim, bet weltigi. Armijas wirskomandeers Sawows tika atlaists un 2. julijâ krita Danewa ministrija. Zars Ferdinands pehz tam greesàs ar telegramu pee Rumanijas kehnina, kursch sawâ atbildê par robeschu prasija Turtukajas-Baltschukas liniju. 8. julijâ Bulgarija peenehma rumanu prasibas. Pehz tam no 12. lihdſ 17. julijam bulgaru kara spehku smagi spaidija serbi un greeki jau uf Bulgarijas robescham. Bulgarija tagad prasija pehz meera ari no serbeem un greekeem un 17. julijâ eesahkàs Bukarestes meera konferenzes sehdes. 18. julijâ noslehdsa pameeru, kuram tad, kà jau sinams, 24. julijâ sekoja meera noslehgschana.

## Sekschsene.

**Kreewu naidiga usnemschana Bulgarijâ.**

No Ruschtschukas sino: Ar twaikoni „Bulgaria" tika pahrwesta no Odesas uf Ruschtschuku no 65 personam sastahwoschâ Maskawas sarkanâ krusta nodaka. Nodaku apsweizinat Ruschtschukas ostâ nebij eeradees neweens zilweks — pat Kreewijas konsuls ne, lai gan par nodakas eeraschanos jau laikus tika pasinots. Tikai uf konsula aizinajuma eeradàs diwi pilsehtas preekschstahwji, kuri sausi apsweizinadamees, newareja nozeestees pat nepeesihmejuschi, ka Kreewija Bulgariju „nodewuse". Uf dselszeka kreeweem tika eerahditi tik wezi un slikti wagoni, ka wini leedsàs tos peenemt, uf ko tad pehz daschàm stundam tika eerahditi labaki wagoni. Drihſ pehz kreewu eeraschanàs, eeradàs ostâ ari no 20 personam sastahwoscha Austrijas sarkanâ krusta nodaka, pee kam ostâ apsweiza austreeschus daudſ lauschu. Austrijas nodakai tika sarihkots gresnis dselszeka wilzeens, sastahwoschs no Pulmana wagoneem un laudis wineem usgawileja lihdſ winu aisbraukschanai. Bet kad 15 minutes wehlak nobrauza wilzeens ar kreewu nodaku, woksalê nebija wairs neweena zilweka.

**Par lauschu skaitischanu,**

kura stahw preekschâ, prof. Kaufmans awisê „Retsch" registrê laikrakstu sinu, ka studentu skaits pee eekschleetu ministrijas nodibinatos statistikas kursos esot apmehram tschetrkahrt paleelinats, lai 1915. gadâ noteiktajai 2. Wiskreewijas lauschu skaitischanai buhtu noderigi spehki, kuri ar gruhto darbu weegli waretu tikt galâ. Schî sina wed prof. Kaufmani pee nopeetnas pahrdomaschanas. Winsch issaka pamatotas schaubas parleekâ steigâ jaunzepto statistiku spehjam. Jaunee statistiki, kureem pirmâ kahrtâ wajadsiga pamatiga prakse uf weetas, newareschot lahga tikt galâ ar fareschgito lauschu skaitischanas darbu plaschos walsts tik daschados apgabalos. No minetàs laikrakstu sinas warot nahkt ari wehl pee zita slehdseena: ka ministrija ar paschas spehkeem nodomajusi isdarit skaitischanas darbu. Ja tà, tad skaitischanai paredsams pilnigs fiasko, jo bez eewingrinateem un weetejo apstahkku pasinejeem, krona un komunal-eestahschu statistikeem, kà ari wispahrigi lihdsdarbineekeem no daschadakàm sabeedribas aprindam, nekas labs newarot isnahkt.

**Peterburga.** Widejas mescha skolas. Semkopibas ministrs Krimoscheins eesneedsis ministru padomei projektu par widejo mescha skolu dibinaschanu Kreewijâ. Pehz projekta kurſs schinis skolâs nolikts tschetrgadigs, pee kam bez wispahrejas isglihtibas

---

## Loschu leetû.

(Turpinajums.)

— Pulka feldschers, — Jelabuschskis klusi notschuksteja.

Kà sapni winsch dsirdeja Riglera wahrdus.

Ahrsts atraisija uf ahtru roku w.enkahrschi pahrseeto bruhzi.

— Leekas, ka tikai neeki. Bet dodat tomehr sondu.

Operazijas daikts dsiki eegahja bruhzê.

* * *

Bulgaru sanitars aiskrustoja zeku jaunai, skaistai, isbeedetai un ustrauktai seeweetei.

Kahrtu kahrtam bulgars atkahrtoja:

„Забронено. Забронено"!

Bet Hafani winu atgruhda, ahtri peesteidsàs pee ahrsta un apbehra winu ar jautajumeem frantschu walodâ.

Riglers sawâ baltajâ uswelkamâ ar uslotitàm peeburknem meerigi usskatija skaisto seeweeti un tad tikai ar puhlem sakahrtoja teikumu:

— Kundse, es pa franzisku nesaprotu . . .

Sche winam palihgâ peesteidsàs mahsa Samukowa.

— Alfred Adolfowitsch, — wina teiza: — Juhs luhdſ, kahdâ stahwoklî atrodas knaſs? Waj wina bruhze ir bihstama, waj naw gaidami fareschgijumi?

Sakat winai sekoscho: breesmas nedraud. Lode par laimi gahjusi pahris santimetrus uf ahreeni no pleza nerwa. Tà tad winsch roku warès leetot jau pehz desmit deenam. Kerti muskuli un kauls. Lode bijusi humana. Pahrtulkojat winai taisni tà, ka loti humana, — Riglers usstahja.

Samukowa pahrtulkoja.

Anita raudsijàs uf ahrstu ar sawàm leelajàm, tumschajàm azim un zimdâ tehrpto roku speeda pee kruhtim.

Winai radàs zeriba.

Kornets neskaidri sadsirdeja Anitas balsi, usmineja winas stuwumu, pasmaidija un, pat azis neatwehris sneedsa uf preekschu weselo roku.

Anita to satwehra.

Winsch gribeja winas roku peespeest pee luhpam, bet azumirkli pasaudeja samanu . . .

* * *

Un tanî paschâ laikâ kilometrus diwus no barakam norisinajàs sawads gahjeens, kursch lehni wirsijàs uf preekschu.

Papreeksch gahja bulgaru ofizeers ar rewolwera saiti wirs mehteka. Winam sekoja jahtneeku straschari ar sarkanàm pleza lentem.

Scheem pehdejeem lihdsàs gahja barons Wechters fon Wechtersteins.

Winsch negahja aiſ brihwa prahta. Rokas winam bij saseetas uf muguras un walga gals peesseets pee sedleem weenam no jahtneekeem.

Barons luhdsàs, semodamees kaut ko murminaja un ruhgti rihstidamees schnuksteja. Winsch krita pee semes un sawadi nejehdsigi raustija kahjas.

Straschars tam wisam nepeegreesa wehribas.

Sirgs gahja uf preekschu. Lai nebuhtu jawelkàs pa semi lihdſ ar islaustàm rokam, barons zehlàs atkal kahjàs un turpinaja sawu ihso un pehdejo zeku.

Winsch peenahkts speegoschanâ. Bij saguhstits tiroleetis, kursch weda uf Rumaniju Wechtera wehstules un telegramas. Winsch bij sanemts Ruschtschukâ taisni tanî brihdî, kad kahpa twaikoni, lai dotos uf Schudsewo.

Peerahdijumi pret Wechteri bij neapgahschami. Pee wina suhtna atrada sihku Adrianopoles aplenkschanas karti, uf kuras sihki bij apsihmeta katra serbu un bulgaru baterija un tapat ari aiſ usmetumeem pasledpuschees pulki.

Karte bij papildinata ar plaschu isskaidrojumu, skaitku, padomu un slehdseenu tekstu. Suhtijums bij adresets uf Konstantinopoli kara ministrijai. Bet nu tas atnahza atpakal Mustafa-Paschâ.

Bet par wina saturu, galwenâ kahrtâ par to, kur gan Wechters nehmis wisas schis sinas, galwenâ schtabâ ilgi lausija galwu.

Beidsot nolehma, ka pats barons schaî leeiâ warès dot paschu skaidrako atbildi.

Pawehleja atsaukt Wechteri uf zensuras sekziju Konakâ. Barons neko nesinaja par notikuscho. Tas winam nemaſ neislikàs sawadi, jo tanî pat laikâ winsch ari atklahti zaur bulgaru zensuru suhtija sawus sinojumus uf Wihni. Un schos sinojumos winsch neskopojàs ar bulgaru usslaweschanu. Bet awisês, kuràm winsch rakstija, drukaja nekihtrako kengaschauos. Bij redsams, ka starp scho awischu redakzijam un Wechteri pastahweja ihpascha peenemta waloda, kurâ wisu wajadseja saprast otradi.

Tà par peemehru korespondents rakstija:

„Bulgaru armiju no muguras puses labi apgahdâ."

Awisê turpretim drukaja:

„Bulgaru armiju apgahdâ pawisam nepeeteekoschi un wahji."

Barons rakstija:

„Adrianopole zeeschi eelenkta no bulgaru regularàs armijas".

Awise drukaja:

„Ihstas eelenkschanas schi wahrda pareisâ nosihmê nemaſ naw. Eelenzeji ir weenigi tikai bulgaru reserwisti".

Un ta tahlak tahdâ pat garâ.

Un no Wihnes wisas schis sinas pa telegrafu tuhlin steidsàs uf Konstantinopoli.

Tà usaizinajumâ eerastees schtabâ, barons neparedseja neko laumu. Nesaprata tikai, kapehz bij eeraduschees diwi straschari, kur scho usdewumu gluschi labi wareja ispildit ari weens? . .

Wechters jahja pa preekschu, straschari winam

preekschmeteem realskolas apmehrâ tanis mahzis inscheneeru un buhwmahkslas pamatus, geodesiju, meschkopibu, taksaziju un tamlihdsigus preekschmetus. Walsts beenesta teesibu un kara klausibas sinâ schis skolas peelihdsinâs tautas apgaismoschanas min strijas widejâm techniskâm skolam un lauk saimneezibas skolam; tanis usnems personas, kas beiguschas pilsehtas skolu waj gimnasijas 5 klases. Kursu beiguschee eeguhs meschu techniku gradu, kas dod teesibu us meschkunga palihga, jaunako topogrofu un taksatoru weetam, kà ari otràs schkiras meschkunga weetu seemeku gubernâs. Sahkumâ schis skolas grib atwehrt meschu bagatos seemeku rajonos. Katrâ skolâ usnems 120 personas, no kurâm puse buhs krona stipendiati.

— Kuasa Druzka-Lubezka nogalinaschanas prahwu isteesâs scha gada oktobrî. Wisi sawahkiee materiali nosuhtiti teesleetu ministrim.

— Us Leeldeenam Jesus draudses Basnizas Dome draudsei pagahdajuse masu pahrsteigumu, isdodama pahrskatu par domes 1912. gada darbibu. — Kà jau sinams, min. gadâ nobeigta draudses jaunà nama buhwe. Israhdàs, ka jaunais uams maksajis 309,471 rbl. 30 kap. un kad nu peeskaita wezà nama wehrtibu, tad istaisa pee 430,000 rbl. Nama eenehmumi aprekinati us 56,000 un isdewumi us 38,000 rbl., tihrs atlikums apmehram 12,000 rbl. Us nama, neeeskaitot paschu basnizas kapitalu, ir 277,000 rbl. leels parahds. Draudses ihpaschumu kopwehrtiba ir usrahdita sekoschos skaitlos.

| | | |
|---|---|---|
| Nekustamâ: namu un grunts | 467,643 rbl. | 05 k. |
| Kustamâ . . . . . | 19,921 „ | 42 „ |
| Kapitali wehrtspapiros un naudâ . . . . . | 43,149 „ | 60 „ |
| Kasê skaidrâ naudâ . . . | 4,394 „ | 31 „ |
| Kopâ . . | 535,108 rbl. | 38 k. |

# Baltija

## Lopkopibas pahrraugu kursi Tukumâ.

Latweeschu Lauksaimneeku Ekonomiskâ Sabeedriba sarihko lopkopibas pahrraugu kursus no 15. septembra lihds 26. oktobrim sch. g. Tukumâ, Tukuma Weesigàs Beedribas telpàs. Kursu programa anatomijâ, fisiologijâ, bakteriologijâ, lopkopibâ, lopahrstneezibâ, lopbaribas audseschanâ, peensaimneezibâ lihds ar praktiskeem darbeem lopkopibâ. Kursus wadis weterinarahrsts W. Frischmana kgs, lekzijas atteezigos preekschmetos lasis Latweeschu Lauksaimneeku Ekonomiskàs Sabeedribas agronomi un spezialisti. Preekschroka pee eestahschanàs kursos teek dota lauksaimneezibas skolas beiguscheem un ari tahdeem, kam isglihtibas zens lihdsigs pilsehtas skolu kursam. Dalibas maksa kursos 10 rbl. no personas, pee kam galwenàs mahzibas grahmatas Ekonomiskâ Sabeedriba dod kursisteem par brihwu. Peeteikschanàs isdarama L. L. E. S. Lopkopibas Sekzijâ, Rigâ, Walnu eelâ (Крѣпостная) Nr. 30. waj L. L. E. S. Tukuma nodalâ.

## Lopkopibas pahrraugu sapulzes.

Latweeschu Lauksaimneeku Ekonomiskàs Sabeedribas lopkopibas pahrraugu sapulze notiks schogad 24., 25. un 26. augustâ Jelgawâ. 24. un 25. augustâ buhs preekschlasijumi un tekoschu jautajumu apspreeschana Jelgawas Semkopibas Skolas telpâs. 26. augustâ buhs ekskursijas us Behrsmuischu un Lustes muischu.

**Kalnzeema pagasts.** Nelaimigs tehws. Klihwes meschsargam S. noslihka pehdejâ laikâ Leelupê behls. Schis ir jau treschais, kas tahdâ nahwê aisgahjis. Pirmais noslihzis daschus gadus atpakal taî paschâ upê un otrs, kuram bijusi krihtamà slimiba, eekritis kahdâ uhdens bedrê un noslihzis. Ari par zeturto un pehdejo behlu tehws ir leelâs raisês. Tas been us kahda kuga, kursch jau kopsch pusgada ir isgahjis no Konstantinopoles ostas, bet lihds schim nelaimigais tehws naw no sawa behla nekahdu wehsti sanehmis. Tehws baidas, ka ari scho naw kehris tahds pat liktenis.

**Dsehrbene.** Beedribas nama paplaschinaschana. Weetejà krahj-aisdewu sabeedriba, kà „Ds. W.“ raksta, sawâ pehdejâ generalsapulzê nolehma paplaschinat sawu namu, eerihkojot tanî ehrtu, jaunlaiku prasibam peemehrotu isrihkojumu sahli. Tika iswehleta sewischka buhwkomisija, kurai usdewa sastahdit sihku projektu schaî leetâ. Tagad projekts zelts preekschâ generalsapulzei, kura to peenehma weenbalsigi. Sahles eerihkoschanai un nama paplaschinaschanai atwehleja 15—20,000 rbl., bet ar scho summu tomehr, kà rahdas, nepeetiks wehl. Kases walbei un buhwkomisijai tika usdots ruhpetees par wajadsigà materiala eepirkschanu, lai drihsumâ waretu kertees pee projekta realiseschanas.

**Plawinas.** Neibinoschu dsehreenu pagatawoschana. Arweenu wairak weetejee masgruntneeki un Plawinu meestina eedsihwotaji, kà „Ds. W.“ raksta, sahk pagatawot alu, kuru leelakâ daudsumâ patehrê wasaru karstâ laikâ. Paschi pagatawo no meescheem eesalu, kuram beeschi peejauz klaht rudsus, un paschu pagatawotais alus mas atschkiras no pirktà alus. Schahdam paschu pagatawotam alum, lai buhtu saldaks, peeleek sacharinu, kuru tuwejâ Gostinâ schihdu tirgotawâs weenmehr war dabut. Us daschadeem swehtkeem pee alus peelej klaht wehl spirtu, un tà schahds paschu pagatawotais alus, kursch jau tà reibinoschs dsehreens, sajaukts ar spirtu un sacharinu atnes daudz wairak launa, nekà pirktais alus. Wasarâ scho alu leetp beeschi, kaut ari masakâ mehrâ.

Ne masak isplatita auglu wihna pagatawoschana paschu wajadsibam. Tuwakâ apkahrtnê diwi masgruntneeki pagatawo auglu wihnu wairumâ pahrdoschanai, bet daudzi tahdi, kas to pagatawo tik paschu wajadsibam un leeto swehtkos un zeemineem atbrauzot leelakâ wairumâ. Bez krogeem, kuru barbiba ar katru gadu paleek rosigaka, pee mums schuhpiba arween wairak isplatas pateizotees daschadeem paschu wajadsibam pagatawoteem dsehreeneem.

**Tahschu-Padure.** 12. julijâ usnahza atkal leelisku leetus gahse ar pehrkona negaisu: leetus lija straumem, sibini laistit laistijàs, pehrkona spehreeni atskaneja weens pehz otra. Sibins nospehra Pahna saimneekam us lauka trihs gowis, kuras wisas bij us weetas pagalam. Klangu saimneekam pehrkons eespehris us lauka rudsos trijâs weetâs. Mas Padures dihki pehrkons eespehris uhdenî, no kam zehlees uhdenî leels sawilnojums un satrizinajums: uhdens struhklas un schlakatas pazehluschàs jo augstu gaisâ. Nesen schinî pat wasarâ Pahna saimneekam sibins nospehra lopu laidaru, kurâ sadedsa ari daschadas mantas. P. saimneekam padurneeki 13. julijâ palihdseja kokus iswest no mescha preeksch laidara buhwes. — Muischâ eerihkota 195 pehdu dsika artesiska aka, wirs kuras pumpja tornis ir 84 pehdas augsts — augstaks par wiseem kokeem, kuri otrodas ap pili. Muischu telefons saweeno ar Kalweni un wispahr ar telefona tihklu. — Pret Pahna mahju 12. julijâ pehrkons sadragajis wairakus telefona stabus un drahti. Pehdejâ pehrkona negaisâ, 12. julijâ, kaiminu Kasdangas pagastâ us lauka nosperts ganu sehns. Preekulê un apkahrtnê tad pat plosijees krusas negaiss, kursch nodarijis leelus saudejumus. — Ap 15. juliju jau eesahka rudsus plaut. Aisputes Pils-Padurê un ap Zihrawu rudsus plahwa jau ap 10. juliju. — Schogad seena un ahbolina rascha eewehrojami masaka nekà isgahjuschâ wasarâ. Rudsi, kà „T.“ raksta, ir puslihds peeteekoschi auguschi, isnemot smiltainas semes, kur tee loti wahji; wasaraja, sewischki agrinà, ir gandrihs wiszaur laba.

**Sloka.** Sahdsiba isdarita 27. julija naktî Juhras eelâ Nr. 17. Atmuhkets Schaloma Jakobsona pulksteni un selta un sudraba leetu weikals un issagti wairak kà 100 daschadi pulksteni un zitas selta un sudraba leetas, pawisam par 705 rbl. Tik leela sahdsiba Sloka naw sen bijusi. —ds—

**Bramberges pagasts.** Kapu swehtki un kapu swana namina eeswehtischana. Salàs draudses mahzitajs Heintzs bij sarihkojis swehtdeen, 28. julijâ us Kaschmires kapeem „kapu swehtkus“, pee kuras reises eeswehtija ari jaunusbuhweto kapu swana naminu. Jaukam laikam usturotees swehtku dalibneeku bij eeradees leelâ skaitâ. Mahzitajs runaja par teem wahrdeem: „Tad nu wehl atleek weena duseschana teem Deewa laudim.“ Draudses dseedaschanu wadija un pawadija Salàs draudses Sadraudsigàs beedribas puhteju koris. Bez tam swehtku zeremoniju kuplinaja tam noluhkam no Bramberges skolotaja Purmala sastahdits, eemahzits un wadits dseedataju koris, noskandinadams trihs schim aktam peemehrotas tschetrbalsigas dseesminas. Pehz beigtas deewkalposchanas, us mahzitoja luhgumu, tika no sapulzejuschamees kapu wajadsibam sameets apm. 25 rbl. Beidsot japeemin wehl kahda nekreetna parascha — us kapu kopinàm usstahdito puku pluhkschana — us kuras atmeschanu mahzitaja paskubinaja un luhdsa sapulzejuschos winam peepalihdset wainigos atrast, lai tos waretu nodot peenahzigas teesas rokàs.

**Leepaja.** Dselszeka katastrofa. Wakar 27. julijâ pretschu wilzeens Nr. 91, kursch isbrauza plkst. 5 no Leepajas, us 23 werstes starp Gaweeses un Pleikas stazijam nogahja no sleedem. Pamisam nogahja no sleedem 14 wagoni, kuri aisspostoja zeku un paschi leelakâ waj masakâ mehrâ bojajuschees. Dselszeka dambis ispostits un 30 asis pilnigi neleetojams. Wakar pulkst. 7 tika no Leepajas issuhtits palihga wilzeens, kursch tomehr newareja schkehrschlus nowahkt un tambehl leelaks

---

sekoja. Straschareem bij pawehlets pee masakà mehginajuma behgt, zirst ar sobineem. Tikai ne kahdâ sinâ nahwigi. Winu wajadseja dsihwu saukt preekschâ.

Bij wakars. Kà sposchas azis konaka sehtâ spihdeja automobilu laternu ugunis.

Suhkdams zigara galu, Wechters kahpa augschâ pa netihrajeem muhra trepju pakahpeeneem, kuras weda otrâ stahwâ. Un tad peepeschi atzerejàs, ka zensuras sekzija tatschu ir apakschstahwâ.

Apstahjees un rahdidams saweem pawadoneem ar pirkstu lejup, winsch teiza:

— Zensuras sekzija tatschu ir tur!

Bet straschari rahdija us augschu:

— Tur!

Wechters paraustija plezus.

Winu eeweda kahdâ istabâ, kurai pahr durwim bij dehlitis ar usrakstu.

„Штабъ на вторая армія“.

Pee galda swinigi sehdeja diwi generali un wairak schtaba ofizeeri. Kà akmenî zirstàm sejam wini sanehma Wechteri.

Winsch palozijàs.

Neweens neatbildeja.

Wina abi pawadoni jau stahweja winam lihdsàs ar kaileem sobineem. Ledainas trihsas pahrskrehja Wechteram pahr wisu muguru no pakauscha sahkot.

Pee greesteem pakahrtà petrolejas lampa apgaismoja teesneschu usplestschus. Winu sejas palika tumsà.

Lai tuhlin isklihdinatu nospeedoscho nesinaschanu, barons, wezs, ruhdits wilks, nolehma pirmais rahdit sobus.

Winsch skani isaizinoschi sahka pa krahziski runat:

— Us kahda pamata mani atweda schurp? ... Mani, brihwu zilweku, Habsburgu trona pawalstneeku? ...

No teesnescheem pee galda weens generalis bij italeeschu, otrs kreewu audseknis. Ofizeeri bij mahzijuschees zits Belgijâ, zits Franzijâ. Wahzu walodu ar grehku us pusem prata tikai majors ar beesajeem waigu kauleem. Smaididams ar luhpam, kamehr wina azis palika ta pati stingrà, nizinoschà isteiksme, winsch atbildeja:

— Runajat labak pa bulgarisku, barona kungs. Juhs jau leelisku protat scho walodu ... Tad wisi sapratis ...

— Ko juhs no manis gribat?

— Papuhletees isstahstit wisu, kas atteezas us scho karti un pawadu rakstu.

Wechters nobahla un stomidamees atbildeja:

— Neko nesaprotu ... Man ar to naw neka kopeja ...

— Maldatees, barona kungs ... Loti un loti ir kopejs. Tas wiss ir juhsu roku darbs ... Sakertais sinnesis wisâ atsinees ...

— Winsch melo!

— To mehs tuhlin redsesim, kursch no jums abeem melo.

Majors pasauza pee durwim nostahdito saldatu un pawehleja eewest saguhstito tiroleeti.

— Bez tam, — majors turpinaja: — Mums ir sinams, ka juhs, baron Ludwig Wechter fon Wechterstein, bijat galwenais rihkotajs pee usbrukuma Apustulim-Wirsaitim, kas gan jums par laimi neisdewàs.

— Neko nesaprotu. Pirmo reis dsirdu! — Wechters paraustija plezus.

Generali satschukstejàs.

Eewehrojot neapgahschamos peerahdijumus un wehl Wechtera preekschâ stahdischanu tiroleetim, kas wisu apstiprinaja, teesa bij ihsa ... Tiroleetim peespreeda trihs gadus zeetuma, Wechteram — pakahrschanu.

*

Un tagad saulainâ rihtâ winu weda us soda weetu. Noteiktas weetas gan nebij. Pirmais nodesrigais koks, kam pahr saru wareja pahrmest walgu un karatawas gatawas.

Lihs pat pehdejam azumirklim barons netizeja soda ispildischanai. Un kà gan waretu tizet? ...

Apkahrt tatschu bij tik daudz dsihwibas un skaistuma! ... Sem kahjam tschaukst nodseltejuscho lapu seltainà seja. Pahr galwu koku saros sprigsti, preezigi sakleedsas putni. Un kur dsidra un dsila ir klusà debesu silgme! ... Bet pa stipro, spehzigo koku milsenu stahweem un sahrti dseltenajàm lapam tahlê redsama skaista Rodopu panorama. Un zik daudz plaschibas schaî kalnaju rindâ, kura nosuhd besgala tahlê! ...

(Turpmaî wehl.)

# Sihkumi.

**Teesâ aismidsis.** 26 julijâ Peterburgas kara apgabalteesâ isteesaja prahwu pret Neschinas kahjneeku pulka apakschkareiwi Abramschteinu, kursch pagahjuschâ rudenî nodots saldatos. Eeradees pulkâ, Abramschteins klusejis un neklausijees nemaz us pawehlem. Tad winam kà usraugs peelikts kahds jefreitors, bet winsch to nokawis. Teesâ Abramschteins neatbildeja ne us weenu jautajumu. Winam peespreeda 1 gadu un 3 mehneschus disziplinas bataljonâ. Kad teesneschi isgahja apspreestees, teesajamais eemiga dsilâ me gâ un winu tikai ar puhlem usmodinaja noklausitees spreedumu. —n—

**Seena smarschâ nogiftejuschees.** Polijâ, Olkuschas aprinkî, Lisowas sahdschâ semneeks Gontschakewitschs lihds ar saweem dehleem, weenu 12 un otru 14 gadus wezu, apguluschees schkuhnî swaigâ seenâ. Kad no rihta ziti mahjineeki newarejuschi winus sagaidit mostamees, gahjuschi luhkot un atraduschi wisus trihs bez samanas. Tehwu gan isdewees atmodinat, bet abi sehni nomiruschi. Ismeklejot israhdijees, kà wainiga bijusi swaigà seena stiprà smarscha. —n—

strahdneeku skaits issuhtits. Tika buhwets apeeschanas zelsch, kuru nobeidsa schodeen pulkst. 3 no rihta. Kahrtejee pasascheeru wilzeeni, kuri noeet no Leepajas plkst. 5, 11 un 12 tika nosuhtiti ar nokaweschanos. Wilzeens, kuram bija janoeet pulkst. 5 p. p. nogahja tikai ap pulkst. 8. Tà kà teeschà satikſme bija pahrtraukta, tad Leepajas wilzeeni noweda sawus pasascheerus tikai lihdſ nelaimes weetai, kur pasascheereem wajadseja iskahpt un kahjam noeet lihdſ wilzeenam, kursch bija issuhtits no Murawjewas lihdſ nelaimes weetai. Katastrofas eemesli wehl naw issinati, bet domajams, ka eemesli meklejami nesen isdaritos remonta darbos, jo nelaimes weetà bija isliktas jaunas sleedes.

## Ahrsemes.

### Galigs meera lihgums parakstits.

Bukarestâ, 28. julijâ. Majoresku dewa ahrleetu ministrijas namâ konferenzes delegateem goda meelastu, pee kura peedalijàs wisi rumanu ministri un daudſ zitu aagstaku personu. Majoresku sawà apsweikschanas runà starp zitu ussweh ra, ka zaur Balkanu walstu weenprahtibu Eiropâ parahdijees jauns eewehrojams spehks.

Paschitschs isteiza pateizibu Rumanijas waldibai.

Bukarestê, 28. julijâ. **21 leelgabalu schahweens pasinoja galiga meera lihguma parakstischanu.**

Bukarestâ, 28. julijâ. Meera konferenzes sehdi atklahja plkst. 10 un 50 min. Sekretars Pioska nolasija meera lihguma oficialo tekstu, kuru sastahdija interesêto walstu sekretari. Pehz tam **meera lihgumu parakstija atsewischku walstu delegaziju preekschneeki** alfabetiskâ kahrtibâ un peekika sawus seegelus. Plkst. 11 Bukarestas fortu saluts pasinoja **galiga meera noslehgschanu.**

Weniselos konferenzes dalibneeku wahrdâ pateizàs Majoreskam par konferenzes pareisu wadischanu. Majoresku wahrdu peemineschot ar pateizibu wisas tautas, kuràm Bukarestas lihgums dodot meeru. Wisi konferenzes lozekli, pazehluschees no sehdekleem, apsweiza pehz tam Majoresku.

Otrdeen konferenzes dalibneeki sapulzesees pehdejo reisi, lai ispildītu wehl wajadsigàs formalitates ar pehdejâ protokola parakstischanu. Kehninsch dahwaja konferenzes lozekleem ordenus. Deenâ notureja katedralê pateizibas deewkalposchanu, pee kuras peedalijàs delegati. Pilsehta ispuschkota. Wisâs basnizàs swana.

Bukarestâ, 29. julijâ. Pehz meera lihguma noteikuma Bulgarijai jabemobilesê sawa armija, pehz kam serbu un greeku kara spehki atstahs bulgaru robeschas.

## Balkani.

Bukarestâ, 28. julijâ. Pehz oficialam sinam kara spehkâ konstateti 814 saslimschanas gadijumi ar koleru. Miruschos ar koleru zitam un slimibam 183 personas.

Parisê, 28. julijâ. Awise „Temps" brihnas, kadehl Kreewija Kawalas jautajumâ sekojot Austro-Ungarijai.

Bukarestâ, 28. julijâ. Awises issakàs pret Bukarestas lihguma rewisiju.

Atenâs, 28. julijâ. Kehninsch greesàs pee armijas un flotes ar pawehli, kurâ usteiz kara spehka duhschibu un pateizàs kara spehkam. Greekija tagad esot isaugusi leela. Bet leeta wehl neesot beigta. Tagad wajagot darit Greeku stipru, lai draugi winu zeenitu un eenaidneeki bihtos.

Kehninsch dahwaja Weniselosam Pestija ordena leelo krustu.

Belgradê, 28. julijâ. Paschitscham dahwats Baltà ehrgla pirmàs schkiras ordenis. — Sinu par meera noslehgschanu un armijas demobiliseschanu, kura eesahkſees 29. julijâ, sanehma Belgradê ar leelu sajuhsmi.

Sofijâ, 28. julijâ. Bulgaru telegrafa agentura atsauz sinu par bulgaru nedraudsigo istureschanos pret kreewu sarkana krusta nodaku Ruschtschukâ. No Makedonijas isdsihti 64 bulgaru skolotaji.

Solonikos, 28. julijâ. Meera noslehgschanas gadijumâ Soloniku katedralê notureja pateizibas deewkalposchanu. Kehninsch Konstantins aisbrauza uz Seresu, Dramu un Kawalu.

Konstantinopolê, 28. julijâ. Pet. telegr. agentur. korespondents sino, ka brauzot no San-Stefanas uz Tschataldschu uz zeka redsejis drubschainu darbibu.

Uz Trakiju pastahwigi teekot suhtits kara spehks, leelgabali, un maschinu flintes. Starp Konstantinopoli un Tschataldschu sapulzinats leels kara spehks.

Atenâs, 28. julijâ. Keisars Wilhelms eezehla kehninu Konstantinu par wahzu armijas feldmarschalu.

**Franzija.** Tikpat wahzu ka frantschu laikraksti, kuri attehlo sinamu aprindu domas, nerimstas spreedelet par kara jautajumeem starp abjàm leelwalstim. Tahds spezialists militar leetàs, ka Girods, attehlo tuwaki „nahkamo karu" un, starp zitu, nahk pee atsinas, ka tas turpinaschotees trihs mehneschus; Wahzijai uswahrot, trantscheem tas ismatsaschot ap 10 miljardu rublu. Te eerehkinati tikai teeschee kara sdewumi un uswahretaju paredsamàs prasibas naudâ, bez teritoriju saudeschanas un wispahr issehtà posta. Girods attehlo no wahzeem pascheem isteiktàs domas, kà kee atnemschot Franzijai wisus seemel-rihta zeetokschnus, ar to wehl wairak nostiprinaschot sawu robeschu un tuwinaschot pehdejo uz 200 werstim no Parises. Atnemot Franzijai seedoschos industriju un kalnruhpneezibas apwidus, dselszeku un tirdsneezibas zentrus, wahzi pahrzels robeschu uz Moseles, Mertes un warbuht pat Meses lejàm un — saka Girods — „mehs buhsim labi laimigi, ja Dischone un Reims netiktu ussstahditi par pirmàm prasibam". Tahdos noteikumos, jaunà robescha, pateizotees dabisseem noteikumeem, naw nozeetinama, nerehkinotees ar to, ka meera lihgums nozeetinaschanu war powisam noleegt. Ka Frankfurtes meera lihgums dewa Wahzijai skaitu preekschrozibu, ta „nahkamà kara" (saprotams — ja tas ari schoreis nelaimigs preeksch Franzijas) sekas warbuht galiga Franzijas stahwokla isahrdeschana...

Luhk tapehz Franzija jau tagad, sazihkstê ar Wahziju, brunojas, brunojas, brunojas... J. A.

## Riga.

**Peepeschi nomira** peektdeen sawâ dsihwoklî Laboratorijas eelà Nr. 8 gadus 43 wezais Ramolds Pakulis. p.

**Atrasts lihkis.** Sestdeen, 27. julijâ Rigas krasta stazijâ pee elewatora zeturtàs klases wagonâ uz reserwes sleedem atrada kahda nepasihstama klaidona lihki, ap 40 g. w. bez warmahzibas sihmem. Lihki aisweda uz sekzijas nodaku. —dse.—

**Paschnahwibas noluhkâ** eedsehruse 28. jul. kahdu nahwigu schkidrumu un bihstami sagistejusês 22 gadus wezà Anna Tsch. Emmas eelà Nr. 25. Winu gan aisweda uz II. pilsehtas slimnizu, bet maz zeribas uz winas isahrsteschanu. Wina ir prezejusês. p.

**Tschuhska sakoduse** 28. julijâ Beerinu meschâ labo kahju 30 g. w. Paulinei Tiks no Pilsonu eelas Nr. 10. Winu aisweda uz II. pilsehtas slimnizu, kur atrada pehdâ kreetnu kodeenu un kahju sapampuschu jau lihdſ zelgalam. Sahpes esot leelas.

**Usbrukums.** Ejot no pirts masà Nometnu eelà uz mahjom Wentspils eelà Nr. 23 wairak wihreeschi usbrukuschi 23 gadus wezajam Iljam Pagodam un saduhruschi ar nasi muguru. Laundari aisbehguschi, bet bijuschi pasihstami. Pagodu ahrstê II. pilsehtas slimnizâ. p.

**Noslihka** pag. peektdeen pee baltà majaka juhrâ Jutes fabrikas meistara 15 g. w. dehls Leo Hartwigs, tur peldotees. Mironi atweda un nodewa wezakeem. p.

**Sahdsibas.** Pilsehtas materialu noliktawâ pee Andreju salas sestdeenas naktî eelaususchees pa logu sagli un nosaguschi pilsehtas saimneezibas komisijai 3 kastes ar semes mehrischanas peederumeem. Noliktawai ir par sargu kahds Frizis Rumba, kas nebijis sawâ sarga weetâ.

Sihktirgotajas Helenes Senko dsihwoklis leelâ Maskawas eelà Nr. 89 atmuhkets stestdeen un winai nosagtas daschadas mantibas par 600 rbl.

**Ekonomisku streiku** nobeiguschi bez panahkumeem „Famos" naschu fabrikas un Weinberga tschuguna leetawas strahdneeki. p.

## Jelgawa.

**Nejaušchs kehreens.** 27. julijâ uz Falzgrawes dselszela peestahtni amata darischanàs aiskomandetais slepenpolizijas usraugs W. eegahja netahlu no peestahtnes atrodoschâ „Pika" krogû, kur atrada jau preekschâ kahdu jaunu wihreeti. To wehrigaki apluhkojot, polizijas eerehdnim tas isliksàs schaubigs un winsch nehmàs to isklauschinat. Pahrklauschinaschanas resultati eerehdni pilnigi pahrleezinaja. Apzeetinatais usdewàs par Meieru A. no Aleksandra prospekta Nr. 24, kahda numura minetâ eelà nemaz naw. Zeltà uz Jelgawu tas atsinees, ka Rigâ, kahdâ restoranâ Gertrudes eelà tas nolaupijis 24. julijâ 150 rbl. un no tureenes kahjam atnahzis lihdſ apzeetinaschanas weetai. Daku no nolaupitàs naudas tas nodewis polizijas eerehdnim.

**Masgadeju laupitaju banda.** Ir nenoleedsami, ka muhsu mihlà Jelgawina progresê. Lihdſ schim bij dsirdams par masgadejeem sagleneem, bet nu sahk parahditees jau tahdi pat laupitaji. Isteiktajam par peerahdijumu lai noder sekoschais: 26. julijâ eeradàs polizijâ Behrsmuischas pagasta Katrina K. un sinoja, ka winai un tàs wahjprahtigai mahsai Julijai, ejot pa Pasta eelu pret „Kruschoka" beedribas namu usbrukuschi 4 sehni, israhwuschi pirmajai, iz rokas mazinu ar 4 r. 50 kap. un aisbehguschi. Maso laupitaju wahrdus polizija jau issinajusi. Tee ir Wikentijs P., Jewgenijs M., Juris A. un Otto L.

**Pasuduschais behrns,** 4 gadus wezais Wilis Sakenfelds, par kuru jau 193. numurâ sinojam, atrasts Swehtes upê, kad tas parahdijees uz uhdens wirsus. Polizejas suns, kas bij nemts palihgâ pee meklescha nas, pa diwam lahgam metees uhdenî.

—b—

## Sihkumi.

### Atkal ta pati weza mihlestiba!

Simbirskas gubernâ kahdâ sahdschâ „Blagoweschtschenskij-Monastir" 76 gadus wezais semneeks Korolews **aiz greissirdibas nogalinajis sawu 65 gadus wezo seewu.** —n—

**Schokolades 400 gadu jubileja.** Schokolade war patlaban Eiropâ sawu 400 gadu jubileju swinet. Kà sinams, schi netikween no behrneem eemihlotà gahrduma dsimtene ir Amerika. Jau meksikaneeschi winu wezos laikos pagatawojuschi no grausdetàm kakao pupam, maisa milteem un waniljes, kuru maisijumu labpraht dsehruschi un nosaukuschi „choklatl" (no „choko" = kakao un „latl" = uhdens). Bet tikai ap 1513. gadu, tà tad preeksch 400 gadeem, ir schokolades pagatawoschana ari Eiropâ pasihstama tapuse; winu galwenâ kahrtâ wispirms Spanijâ peekopa. Daudſ gadus no weetas bij schis jaunais gahrdums tikai spaneescheem un portugaleescheem pasihstams. Tuwakàs semes, kurâs schokolade sew sagahdaja eeeju, bij Italija un Franzija. Pehdejâ semê, kur schokolades pagatawoschana wehlak leeliski usplauka, winu 1660. gadâ pat swinigâ kahrtâ eeweda: pa Ludwiga XIV. saderinaschanas swinibam ar Mariju Terezîju, Filipa IV. meitu no Spanijas, pirmo schokoladi Franzijâ pasneedsa prinzese Marija Terezija sawam kehnischkam bruhtganam dahrgâ kastitê. Kà sinams, schis saldais gahrdums drihſ ween eeguwa pee Ludwiga XIV. galma eewehrojamu lomu, un tas ir gan ari pats galwenais eemesls, kapehz schokolade peepeschi wisâs zitâs Eiropas walstîs dabuja dsimtenes teesibas. Azumirkli laikam peemehrots ir ari tas apstahklis peeminams, ka eesahkumâ katoku garidsneeziba schokolades dserschanu stipri apkaroja, ne tapehz, ka dsehreenu tureja par weselibai kaitigu, bet ka usnahza schaubas, waj winu maz war baudit pa gaweenu laiku. Peteris Brankatschio tapehz 1664. g. sarakstija garu atteezigu rakstu: „de uso potu chocolatan diatriba" un winâ usstahdija schokolades isplatischanai tik swarigo beigu teikumu: „schkidrumi ir pa gaweenu laiku atwehleti leetot." Tà ka beidsot ari garidsneezibai nebij nekas pretim schokolades baudischanai, wina sumehrâ ihsâ laikâ eekaroja to augsto nosihmi, kahdu wina wehl schodeen eenem tautsaimneezibas nozinâ. —ons.

**Mahksligs peens.** Austreeschu profesoram Dr. Gustawam Riglerim isdewees no augeem pagatawot mahksligu peenu. Isgatawoschana loti weenkahrscha, preeksch kam wajagot ne wairak ka 2 stundas laika. Mahksligais peens, pehz sawa sastahwa loti lihdſsigs gowu peenam. Winsch satur 3,5 proz. tauku, 3,1 proz. olbaltuma, 3,4 proz. zukura un 0,4 proz. wahramas sahls. Lai schi peena ustura wehrtibu peerahditu, schinî laikâ noteek mehginajumi Berlinê, Wihnê un Budapeschtâ. Atleek nogaidit, zik leels konkurents gowkopibai buhs schahds mahksligs peens.

**Pasakainas sirgu zenas.** Pehz Londonas laikraksta sinojuma Austrijas waldiba nopirkuse ehrseli „Prince Palatoid" par 1,200,000 kronam, kas muhsu naudâ buhtu apm. 300,000 rubku. Schi milsigà suma, aismaksata tihrasinu anglu sirgu audsinatajam Pilkingtonam. Daschus gadus atpakal Austrijas waldiba kahdam Bianka kgam, par ehrseli „Gouvernanta" aismaksaja 800,000 kronas.

## Telegramas.

29. julijâ (11. aug.).

**Odesa.** Birschas komiteja greesàs ar luhgumu pee tirdsneezibas ministrijas, lai nupat atzeltee Odesas-Konstantinopoles reisi tiktu patureti wismaz lihdſ 1. janwarim 1914. gadâ.

**Londone.** Apakschnamâ ar 210 pret 138 balsim peenehma lihgumu ar Markoni sabeedribu, kura eerihkos besdrahts telegrafa tihklu pa wisu Angliju.

**Parise.** Pastera instituta direktora palihgam Metschnikowam dahwats goda legiona komandeera krusts.

**Londone.** Wakar sufraschistes mehginaja Setonâ usspert gaisâ kahdu slehgtu augstakas skolas namu.

**Kronstadte.** 28. julijâ sche eeradàs frantschu generalschtaba preekschneeks generals Schosrê un apskatija Kronschtadtes apzeetinajumus.

**Sarajewa.** (Bosnijâ). Waldiba atkahwa darbotees uz agrakeem noteikumeem serbu beedribam, kuras pa kara laiku bij slehgtas.

Atbildigais redaktors: **R Purinsch.**
Isdeweja: **Sabeedriba „Latweeschu Awises."**

Tschuguna leetuwe, granita sasigetawa un slihpetawa

**J. Lahzis, Rigâ,**

Peedahwà daschadus tschuguna, granita un marmora **kapu krustus un peemineklus** par mehrenàm zenam.
**Fabrika:** Pletenberga eelâ Nr. 19. Telefons Nr. 24—87.
**Fabrikas nodala:** Meera eelâ Nr. 33. Telef. Nr. 54—36.
**Noliktawa tschuguna prezem:** Terbatas eelâ Nr. 26. Telefons Nr. 986.
**Noliktawa granita prezem:** Meera eelâ Nr. 33, paschas namâ, Telefons Nr. 54—36.

Pasta adrese: **J. Lahzis, Rigâ.**

„Latweeschu Awises" redakzijas isdewumâ nupat kà isnahza schahdas grahmatas:

J. A. Rodionowa stahsts

## Muhsu noseegums.

Tulkojis Ed. Rudsits. Makſà **20** kap.

## Starp eenaidneekeem.

Kahda jaunekla 1812. gada kara azuleezineeka deenas grahmata. No W. P. Awenariusa.

Tulkojis Ed. Rudsits. Makſà **25** kap.

Dabonamas „Latweeschu Awises" ekspedizijâ, **Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 42. Rigâ, Walnu eelâ Nr. 30,** „Latweeschu Awises" kantorî.

**Grahmatu tirgotajeem parastais rabats.**

## „Latweeschu Awischu"

### isdalamàs weetas Jelgawâ:

**Leelajâ eelâ:**
Leepas kga grahm. weikalâ Nr. 17.
Allunana kga gr. weikalâ 21.
Bluhma kga gr. weikalâ 8.
Gothardta kga weikalâ 73.
Reinschüsseka kga weikalâ 66.
Weidemana kga weikalâ 81.

**Katolu eelâ:**
Grahmatruhpneezibas Ekonomiskàs Sabeedribas, agr. G. Landsberga kga gr. weikalâ 7.
Reimana kga gr. weikalâ 11.
H. Allunana kga weikalâ 32.
Gothardta kga weikalâ 42.
A. Stegmana kga weikalâ 35.
Jelg. Laukſaimn. Beedr. Konſuma weikalâ 44.
Latweeschu Laukſaimn. Ekonomiskàs Sabeedribas weikalâ 46.
Maczewska kga weikalâ 50.
Pukischa kga weikalâ 43.
Droschprahta kga weikalâ 60.
Sch. Leipziga kga weikalâ 51.

**Kangiseru eelâ:**
Lonerta kga weikalâ Kangiseru un Walles eelu stuhri.
Jansona kga weikalâ 53.

**Konstantina eelâ:**
Purmala kga weikalâ.

**Uſ Rehtina damba:**
Timmerman kga weikalâ.

**Kungu eelâ:**
Sakenfeldta kga weikalâ.

**Pee tirgus:**
Siederman kga weikalâ.
Kahna kga weikalâ.
Weinreicha kga weikalâ.
Abromowitza kga weikalâ.

**Akzises eelâ:**
Heilsberga kga weikalâ.
Pukischa kga weikalâ.

**Salajâ eelâ:**
Heijstera kga weikalâ 36.
Konstein kga weikalâ 49.

**Schagares eelâ:**
Seglin kga weikalâ.
Krastin kga weikalâ.
Sweedris kga weikalâ 18.

**Strihwern eelâ:**
Kraft kdses weikalâ.

**Esera eelâ:**
Grossberg kga weikalâ.
Kocha kga weikalâ.

**Lilienfeldu eelâ:**
Sahmeka kga weikalâ.

**Valejas eelâ:**
Besthorna kga gr. weikalâ.
Sakalowskij bodê 26.

**Wiluma eelâ:**
Sahlman kga weikalâ.
Frischmana kga weikalâ.

**Walles eelâ:**
Stalles kga weikalâ.

„Latweeschu Awischu" ekspedizija Jelgawâ, Katolu eelâ Nr. 42.

## Muischas teek pahrdotas:

1) Wolinijas gubernâ, Owrutschskawas aprinkî, pee Listwinas sahdschas, 16,000 desetinas semes ar mahjam. 2) Wolinijas gubernâ, Rawenskawas aprinkî, pee Selnas sahdschas, 28,000 desetinas. — Muischas teek pahrdotas pilnâ sastahwâ, balàs jeb ari gabalinos daschados leelumos. Pahrdoschanas noteikumi mihkstinami. Peeprasij. adresei: г. КІЕВЪ, Крещатикъ № 25, кв. 12, Владимиру Павловичу Козакевичу.

## Aisputes schaurfleeschu dsellszeła wasaras brauzeeni.

Atstahj Leepaju: pulksten 9 un 45 min. rihtâ; plkst. 8 wak.[1]); plkst. 11. rihtâ[2]); plkst. 4 un 40 min. deenâ[3]).

Peenahk Aisputê: plkst. 12 un 15 min. deenâ; plkst. 10 un 30 min. wakarâ; plkst. 1 un 20 min. deenâ[1]).

Atstahj Aisputi: plkst. 6 un 25 min. rihtâ; plkst. 1 un 40 min. deenâ; plkst. 7 un 05 min. wak.[2]).

Peenahk Leepajâ: plkst. 8 un 50 min. rihtâ; plkst. 4 un 10 min. pehz pusdeenas; plkst. 7 un 05 min. wak.[3]); plkst. 9 un 40 min. wak.[2]).

[1]) Pasasch.-pretschu wilzeens Nr. 5a ees lihdſ 31. augustam, bet no 1. sept. mina weetâ ees wilzeens Nr. 5, kas no Leepajas atees plkst. 7 un 10 min. wakarâ.

[2]) Schis sakumneeku wilzeens ees sekoschàs deenàs: 5., 12., 19., 23. un 26. maijâ; 2., 3., 9., 16., 23., 24 un 30. junijâ; 7., 14. un 28. julijâ; 4., 11., 18. un 25. augustâ.

[3]) Schis sakumneeku wilzeens ees no 25. maija lihdſ 14. augustam.

# J. Jeffen-Lerch

## seeweeschu progimnasija

(ar krona progimnasiju teesibam)

Rigâ, Kurmanowa eelâ Nr. 18, telef. Nr. 71-67.

**Jaunu skolneetschu peenemschana** un **usnemschanas eksameni** no 1.—20. augustam katru darbdeenu no pulksten 10—2 deenâ. I. sagatow. klasê usnem skolneezes bes preekschsinaschanam. Eestahjotees jaesneedz krustumà sihme un baku poteschanas apleeziba.

**Skolas nauda par pusgadu:** I. sag. klasê **10** rbl., II. un III. sag. klasê **12½** rbl. I. kl. **15** rbl., II. kl. **17½** rbl., III. klasê **20** rbl. un IV. klasê **22½** rbl.

**Programas un grahmatu sarakstus uſ peeprasijumu issuhta par brihwu.**

Progimnasijas kanzleja atwehrta otrdeenàs un peektdeenàs no pulksten 12—2 deenâ.

# „Semkopis."

**Laukſaimneezibas, bischkopibas, dahrsneezibas, tirdsneezibas, ruhpneezibas u. t. t. nedelas rakſts.**

**Diwdeſmit pirmais gadagahjums.**

„Semkopja" Nr. 30. saturs. **Semkopiba.** Kà Behrsmuischà audsejam seemajus pehz salbaribas J. Bergs. — **Lopkopiba** Latwijas un Frihzijas lopi. H. Simsons. — **Bischkopiba.** Parauga bischu dahrsA. R. — **Sweja un siwkopiba.** Daschi aisrahdijumi par siwkopibu. No Buhmanu Petera. (Turpinajums). — **Daschadi raksti.** Paschwaldiba, sewischki semstwa un tàs darbiba. Skolotajs J. S. (Beigas). Pahrskats par weterinar-sanitaro stahwokli Kurſemê 1911. g. „Latw." — **Daschadas sinas.** — **Sihkumi.** — **Lasitaji sawà starpâ.** — **Tirgus sinas.** — **Sludinajumi.**

Isdewejs un redaktors: agronoms **J. Bissenieks.**
Redaktors: agronoms **J. Bergs.**

**Schim numuram eet lihdſ peelikums par kaulu milteem no Peterburgas Kaulu Fabriku Sabeedribas.**

**„Semkopja" peelikumi:**

## „Baltijas Lopi."

**Rakſti par weeteja lopkopibu.**

**6. burtnizas saturs:** Par weeteju sugu. W. Frischmanis. (Beigas.) — Wahrdi un darbi. — Par latweeschu lopu ispehtischanu. (Turpmak beigas.) — Peesihmes pee atminam par laukſaimneezibas kursem Tirzà. Agr. E. Bauers.

Isdewejs: agronoms **J. Bissenieks.**
Redaktors: agronoms **K. Rositis.**

## „Technikis".

**Rakſti par technisfkeem jautajumeem.**

**5. burtnizas saturs.** 1) Par koka apstrahdahschanas maschinam. Inscheneers K. Sarinsch. (Turpinajums). 2) Signalu eetaises pret sagkeem. Freibergs. (Turpinajums). 3) Jautajumu kastite.

Isdewejs un redaktors: agronoms **J. Bissenieks.**
Redaktors: agronoms **J. Bergs.**

Drukats Latweeschu Laukſaimneeku Ekonomiskas Sabeedribas drukatawà, Jelgawà.

**Apstellejams**
wisàs grahmatu pahrdotawàs, laukſaimneezibu weizinoschàs beedribàs, pee pagastu wezakeem, strihwern un skolotaju kungeem un **„Semkopja" ekspedizijà, Rigà,** Leelà Kehninu eelà Nr. 29, waj ari **Jelgawà,** Katolu eelà Nr. 46 un L. L. „E. S. nodalàs.

**Makſà:**

| | | |
|---|---|---|
| Rigà waj Jelgawà nonemot 1/1 g. | 2 rbl. | — kap |
| „ „ „ „ 1/2 g. | 1 „ | 10 „ |
| „ „ „ „ 1/4 g. | — „ | 60 „ |

L. L. Ekon. Sab. beedreem **1** r. **50** k. gadà ar peesuhtischanu; nebeedreem **280** kap

Adreses maina . . . . . **10** kap.

**Redakzija: Jelgawà, Katolu eelà Nr. 46.**

## Grahmatweschanu

katrs mahjàs war pamat ismahzitees zaur muhsu aismuguriſko

„Grahmatweschu Skola"

lekzijàs. „Grahmatweschu Skola" eeteizama kà eesahzejeem, tà ari teem, kuri jau beiguschi kahdus grahmatweschanas kursus **kà wehrtigs papildinajums.** Katrs **„Grahmatweschu Skolas"** mahzeklis, pehz atteeziga eksamena isstureschanas, **dabù grahmatweschu attestati.** Prospektus pret 14 kap. pastmarkàs issuhta Sabeedribas **„Komersants"** kantoris, **Rigà, Stabu eelà Nr. 50.**

Pasta adrese: **Rigà, pasta kaste Nr. 1285.**

## Wehschu plakati

**15 kap. gabalâ**

dabonami

Grahmatruhpn. Ekonom. Sabeedribas drukatawà,

Jelgawà, Katolu eelà Nr. 7.

**Jelgawas Sw. Annas basnizas dseedataju korim** lahrteja dseed. mehginajuma sahkums sch. g. **4. augustà,** p. 2 pehz p., parasàs telpàs Latw. Beedribà. Sagatawoschanà: Sinodes laikà sarihkojama konzerta dseesmas.

Zeen. dseedatajas un dseedatajs teek laipni lugti sanulzetees uſ mehginajumeem pilnà skaità.

Peesihme: No jauneem dseedatajem warès peedalitees wirsmin. konzertà tikai tee, kuri buhs peeteikuschees lihdſ 4. augustam.

**Dirigents.**

Akziju Sabeedribas

**J. Hertel**

**apteeka pretschu pahrdotawa,**

**Jelgawà,**

**Pasta eelà Nr. 13,**

peedahwà wisus

**uſ scho arodu atteezoschos artikelus.**

Drukats Grahmatr. Ekon. Sab., agr. G. Landsberga drukatawà, Jelgawà.